

КЛАСИФІКАЦІЯ ПРИМІТОК ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Кузьмінська О.Е.,

*кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри
обліку в кредитних і бюджетних установах та економічного аналізу,
Державний вищий навчальний заклад «Київський національний
економічний університет імені Вадима Гетьмана»*

Важливим компонентом фінансової звітності є примітки, оскільки саме вони містять додаткову інформацію для розкриття та уточнення суми, суті та класифікації операції, методичних підходів до оцінки і визнання в обліку та розкриття у фінансових звітах операції, до якої вона відноситься. Слід зауважити, що ні національні, ні міжнародні облікові стандарти не містять повного докладного переліку приміток до фінансової звітності підприємства. Підприємства України складають примітки до фінансової звітності, керуючись Наказом Міністерства фінансів України «Про примітки до річної фінансової звітності [2]. Згідно П(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» у примітках слід розкривати облікову політику, інформацію не наведену у фінансових звітах, але обов'язкову за стандартами та інформацію, що містить додатковий аналіз статей звітності, потрібний для забезпечення її достовірності і доречності [3].

Згідно з МСБО 1 «Подання фінансових звітів» у примітках інформацію наводять у такому порядку [1, п.114]:

- Зазначення відповідності МСФЗ;
- стислий виклад суттєвих застосованих облікових політик;
- інформація, що підтверджує статті, подані у звіті про фінансовий стан, звіті про сукупний дохід, окремому звіті про прибутки та збитки (якщо він

подається), звіті про зміни у власному капіталі та звіті про рух грошових коштів, у тому порядку, в якому подано кожний звіт та кожний рядок;

- розкриття іншої інформації, включаючи:

- умовні зобов'язання та невизнані контрактні зобов'язання;
- розкриття нефінансової інформації, наприклад, цілі та політики щодо управління фінансовими ризиками суб'єкта господарювання.

Спільними для національних і міжнародних облікових стандартів щодо приміток до фінансової звітності є такі правила:

1. Примітки до фінансової звітності складаються на підставі даних синтетичного та аналітичного бухгалтерського обліку підприємства.

2. У примітках розкривається інформація про склад активів та пасивів, доходів і витрат, а також основні принципи і методи облікової політики підприємства та її зміни протягом звітного періоду, інша інформація, не наведена безпосередньо у фінансових звітах, розкриття якої є обов'язковою за обліковими стандартами.

З метою забезпечення відповідності нормам МСФЗ примітки до фінансових звітів підприємства доцільно класифікувати за змістом на такі групи:

1. Облікова політика;

2. Характеристика економічного середовища, в умовах якого підприємство здійснювало свою діяльність, що містить опис економічного середовища, в умовах якого функціонує підприємство; вплив цих умов на фінансовий стан та результати діяльності.

3. Розкриття інформації щодо переходу на нові та переглянуті стандарти із зазначенням дати переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності; наведенням переліку стандартів і тлумачень, які застосовуються підприємством або можуть бути застосовані надалі; визначенням впливу на облікову політику підприємства. Також доцільно розкривати відомості стосовно узгодження власного капіталу та прибутків або збитків у фінансовій звітності за попередні періоди з його власним капіталом та прибутками або

збитками, розрахованими за міжнародними стандартами фінансової звітності. Крім того, слід наводити пояснення щодо кожної статті річних балансу і звіту про фінансові результати, якщо застосування міжнародного стандарту фінансової звітності внесли суттєві зміни у фінансові звіти.

4. Деталізація та аналіз статей звіту про фінансовий стан (балансу), звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід), звіту про рух грошових коштів, звіту про власний капітал, необхідні для забезпечення зрозумілості та доречності інформації у фінансових звітах;

5. Інформація, не наведена безпосередньо у фінансових звітах, але обов'язкова за стандартами. Зокрема, подання інформації за звітними сегментами, розкриття підходів щодо управління фінансовими ризиками (валютним, процентним, аналіз фінансових активів та зобов'язань за строками погашення), розкриття підходів щодо управління капіталом, деталізація потенційних зобов'язань підприємства. Також слід наводити довідкову інформацію щодо обліку операцій хеджування, справедливої вартості фінансових інструментів, операцій з пов'язаними сторонами, перелік основних дочірніх та асоційованих компаній, інформацію щодо об'єднання компаній, подій після дати балансу, про аудитора та аудиторський висновок.

Такий підхід до розкриття інформації у примітках сприяє гармонізації з МСФЗ і слугує забезпеченню зростання корисності інформації, відображеної у фінансовій звітності.

Література:

1. МСБО 1 «Подання фінансових звітів». [Електронний ресурс]. - Режим доступу:// <http://www.minfin.gov.ua>
2. Наказ Міністерства фінансів України «Про примітки до річної фінансової звітності», за №302 від 29.11.2000 року. [Електронний ресурс]. - Режим доступу:// <http://www.rada.gov.ua>
3. П(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». [Електронний ресурс]. - Режим доступу:// <http://www.rada.gov.ua>